

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Félévre . . . 9 kor. — fl.
 Negyedévre. 3 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Pötör Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Vámtarifa és a kiegyezés.

Meghiúsult tárgyalások.

Körber ur jött, Körber ur megy; végezni nem végeztek semmit, mert nem is végezhetek. Mint első jeleztük a király eljövetele napján, hogy Körber nyomon fogja követni az uralkodót és hogy hivatalosan a miniszterek azt fogják vallani, hogy az autonom vámtarifáról fognak értekezni, holott a német kereskedelmi szerződésnek 1907-ig való meghosszabbításáról és a kiegyezési tárgyalások kapcsolatos elhatározásáról van szó.

Egyelőre Széll Kálmán nem fogadta el Körber ajánlatát és így a miniszterelnök urak két napi tárgyalás alatt nem mentek semmire; még a király közbelépte sem tudta az ellentéteket elenyésztetni.

Tegnap mindkét miniszterelnök referált öfelségének, de egyezte-

tésre, illetőleg együttes tárgyalásra nem került a sor; mert mind a két miniszterelnök ragaszkodott álláspontjához. Széll különösen szilárd elhatározására hivatkozott, hogy a kiegyezés ügyeit még tavasszal le kell bonyolítani és még azt is bejelentette, hogy a párt egyrésze inkább az önálló vámtarifa területre térne át, semhogy káros alkura állana Ausztriával.

Ez a Széll Kálmán talán vesztét érzi, hogy oly határozottan lép fel — igaz, csak közbevetett kérdésekben; mert a lényegben ő Ausztriának mindent koncedál. Vagy pedig csak olyan színszerű berzenkedés ez és a diplomata, mint rendszeren, végül megadja magát?

Mi az utóbbit hisszük. Megszoktuk ezeket a komédiákat, melyeket a publikum nem, csak a fizetett klakk szokott megtapsolni és mégis mindig megismétlik.

Mozgalom az adózás igazságtalanságai ellen.

— Amihez csatlakozni kell Debreczennek. —

Debreczen, február 12.

Édes mindnyájunkat szerte e súlyos viszonyok alatt levő hazában melyen érdeklő kezd-ményező mozgalom indul ki a mai adózási rendszer nyomorúságai és igazságtalanságai ellen Kolozsvárról. A Debreczeni Ujságnak is megküldték a mai postával a kolozsvári hatóság előtt fekvő közös érdekű ügy tárgyalásáról szóló tudósítást, hogy ismertesse Debreczen közönségével és hatóságával és őket a mozgalomhoz való csatlakozásra serkentse.

Egy javaslatról van szó, melyet Kuskó István törvényhatósági bizottsági tag, Kolozsvár város közgyűlésének tett. Felhívja ezt, hogy a már fennálló és tarthatatlan adózási mizériák megszüntetésére tegyen kezdeményező lépéseket. Egy adóügyi bizottság kiküldését javasolja, amely számba vegye a viszonyokat és a már-már tarthatatlan helyzetet, a mely megállapítsa az adótörvények hibáit és hiányait, amely tanulmányozza az adók kivetésénél követett rendszert,

A TITOK.

Irta; *Serao Matild.*

Tikkasztó meleg augusztusi napok voltak a zárt szobában majd megfult az ember Reggelenként vaskos legyek zümmögtek benn; az édes orvasságok s a betegszoba nehéz levegője seregestől vonzotta őket. A beteg nő kipirult barna orcáin pibentek meg, mialatt a szegény szenvedő abban a mélységes, bódult álomban szendergett, mely a halál hírnöke szokott lenni. A beteg nő fia hasztalan hessegette őket egy legyezővel, mindig csak visszatértek a félig nyitott ajkakra, melyeken libegve, szagatatottan jött ki a lélegzet. Este nem lehetett ablakot nyitni s nem jött be friss levegő. Az orvasságszággal telített, füledt, rekkenő hőség a fejébe szállott Pietro-nak, a ki ott virasztott az anyja mellett. A nagy csendben a halódó tudó tompa hörgése és finom füttyölése volt az egyetlen zaj, néha n-ha kemény, konok köhögés is vegyült bele.

Pietro mozdulatlanul az anyja arczára szegezte a tekintetét. Mintha emlékezetébe akarta volna vésni ezt a betegsége összeszűrt arcot, melynek egyes vonalai már meg is voltak meredve. Tudta jól a fiu, hogy anyja meg fog halni, de száraz szemébe nem szivárgott könnyü, zokogás nem fojtogatta mellét, bódult volt a fiu. Mintha

kővé változott volna ebben a szobában, tett-vett ide-oda, orvosságot, vizet: dott a nőnek, megigazgatta a vánkossait, felültette az ágyában. Tágra nyílt merev szemmel úgy élt, mint az alvó és hízlelő vigyázattal, egy szót sem szólva végezte a szeretett munkáját, sokkal jobban mint egy asszony tette volna. Nem rezzent össze, nem reszkett, mikor saját orcájára közhögés kifejezést erőltetett, csak mikor a köhögés jött, sápadt el egy kissé és fordította el fejét. Mikor az anyja abban az ijeszítő bódultságban hevert, mélységesen elgondolkozott a fiu. Oh, milyen anyja volt neki a nő! Minden anyák anyja volt ez neki, a rögeszmévé vált, egész örüléssé fokozódott anyai szeretete. Születése óta egész az utolsó szomorú napokig soha egy pillanatra sem hagyták el egymást ők ketten. Tíz éves koráig anyja ágyában aludt a fia, később a szomszéd szobában, de mindig nyitva volt az ajtó, hogy bármikor beszélhessenek egymással. Szép időben, jó időben, mindig az anyja vitte őt az iskolába s ő is hozta haza. Othon együtt tanmányozták a feladatot s a mennyiség-tan tudományán mind a ketten egyformán törték a fejüket. Pietro könnyelmű volt és szórakozott: anyja sokszor megfedte érte, aztán sirva fakadt s a fiúnak is megeredtek a könnyei. Sétálni is együtt mentek. — Pietro elegáns volt szép ruhákban, melyeket az

anya varrt neki s az anyja szerényen, mosolyogva ment mellette. Nyári esteiken sokáig elbeszélgettek s ilyenkor a fiu folyton átölelve tartotta az anyját, aki bizalmas, halk hangon beszélt mindarról a szép és csunya dolgról, ami az életben előfordul. A fiu csendesen hallgatta a beszédeket; aztán megsimogatta anyja arcát, melyeken néha könnyeket érzett. Az anyja sohasem beszélt neki önmagáról, a saját multjáról, a saját életéről; Pietro-ról beszélt s a jövőről. Később, mikor nagyobb lett a fia, így szólt néha:

— Mesélj magadról is jó anyácskám!

— Ugyan minek? felelé az anyja kurtán s hirtelen sápadtság vonult fel arczára.

Ilyen anyja volt neki az a halódó nő áldozatkészséggel, szeretettel, gyengeséggel, végtelen szenvedélyvel teljes. A fiu nemcsak arcban, de lélekben is éppen olyan volt, mint az anyja, annyira közösek voltak a gondolataik és érzelmeik. Egyforma volt a mosolygásuk s ha egymásra tekintettek, egymás gondolatát nyomban megértették.

Még most is anyja lábainál üldögélt a fiu, mikor bizalmasan beszélgettek, de a gyermek tizenkilenc éves ember lett már, erős, bátor férfivá nevededett, aki nyugodtan tudta meggyelni az embereket és dolgokat. Az anyának egyszerre nem volt oka élni többé, mintha műve befejeződött volna.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

Lusztig és Bán fűszer-, liszt- és gyarmatárú nagykereskedő Debreczen, Városi bérház. (Uj hűsésainekkel szemben.)

Hol a kicsinybeni vásárlásoknál is a legolcsóbb árak számítanak.

a felfolyamodások elintézésének évekre terjedő elmulasztásának okait és a bajok orvoslására, valamint a törvények megfelelő módosítására javaslatot tegyen, hogy ez utóbbira nézve a törvényhatósági bizottság az országgyűlés elé megfelelő javaslatot tehesse.

Javaslatának indoklásában elmondja az indítványtevő, hogy a három évtizeddel ezelőtt alkotott adótörvények ma már nem felelnek meg a követelményeknek. Az egyes §-ok nincsenek is jól végrehajtva. Hibák észlelhetők a kivetésnél, mulasztások és késedelmeskedések vannak az adó előírásnál. Hiányosak az adótörvények, de a polgárság javára irányuló §-ok sem hajtathatók végre, csak kivételképpen kezdő iparosok és ipartelepések számára nyújt adóelengedést a törvény. Ezt a kedvezményt egy-kettő élvezi. A többi kezdő iparosok nem érvényesülhetnek, mert nem kérdik, van-e jövedelme vagy nincs, hanem pályafutása kezdetén magas adót rónak ki rá s ezt könnyörtelenül exekválják, elliciztálják a szegény embernek minden holmiját, őt magát érvényesülésre képtelenné, földönfutóvá teszik. Káros ez az államra is, de káros főleg Kolozsvár városára, mert néhány év alatt ha kezdő iparost anyagilag megerősödni engednének, erős és hatalmas lendületet nyerne a város forgalma. A pénzügyi kormány elrendeli a hatóságoknak, hogy az adózókkal szemben a méltányosság elveit is gyakorolják. A gyakorlatban ennek sem szereznek érvényt. Összetöppörödött 83 éves aggastyánok iránt, kik alig szerezhetik meg a száraz kenyert foltozással, nincs irgalom. A méltányosságra vonatkozó rendelet csak a papíron van, de az adó leírása iránti kérelmet éveken át fekteti, végül pedig elutasítja a pénzügyi hatóság. Ezek mind olyan bajok, amiket tanulmányoznia kell a kiküldendő bizottságnak, hogy a helyzetről fogalmat és helyes képet alkothasson.

Szombaton tárgyalta a javaslatot egy bizottság, mely egyhangulag magáévátette ezt. Sokan szóltak hozzá, szomorú adatokkal illusztrálva a mai adózási rendszer nyomorúságait. A sérelmek között felhozták, hogy *egy ugyanazon egyén* működik mint előadó a kivetésnél és *felszólamlásban*. A magyar nemzet méltóságával össze nem egyeztethető, hogy a Bach-korszakra emlékeztető titkos feljelentések ma is elfogadhatók és ezeknek alapján vetik ki az adót. Ezt az adózási rendszert a Bach-szisztémától vették. A progresszív adó behozatalát kell követelni.

A debreczeni Kossuth-szobor.

Debreczen, február 12.

A debreczeni Kossuth-szoborbizottság pénztárának 1901. január 1-től december 31-ig terjedő egy év alatti növekedéséről és az 1901. évi december 31-én megállapított vagyonáról most állította össze a következő kimutatását:

A 11-dik számú 1901 január 1-én kelt kimutatás szerint a „Debreczeni Első Takarékpénztár“ 34,485. számú betéti könyvében volt 24,326 korona 03 fillér. Ennek egy évi 4 és fél százalékos kamata 1,106 korona 98 fillér. Lett a tőke ezzel együtt: 25,433 kor. 01 fillér.

1901-ik évben adakoztak: Dr. Ujlaki Hugó ur 16 kor., Fényes Gyula ur 4 kor., Néha Bihari László hagyománya 50 kor., Vadon Sándor ur 10 kor., ifj. Nagy Pál ur 3 kor., Szilágyi Bálint ur 20 kor., összesen 103 korona. 1901 december 31-én pénztár 25,536 korona 01 fillér, azaz Huszonötezer-öttszázharminczhat korona és egy fillér.

A „debreczeni Kossuth-szoborbizottság“, mely 1894-ben őt elnök, több jegyző és százon felüli taggal megalakult, még ugyanaz

év szeptember havában Komlós y Arthur elnök, Dr. Bakonyi Samu és Tóth Béla urakból álló három tagú küldöttséget bízta meg a gyűjtő ívek kibocsátásával és a gyűjtésnek ugy Debreczenben, mint a vidéken eszközésével.

A három tagú küldöttség ennek folytán, 1894 szeptember havában, Kossuth-Lajos arczképével díszített, lelkes hangú felhívást bocsátott ki Debreczen és vidéke lakosságához s megalakította a város 6 utcai kerületére és a külsőségekre a gyűjtő bizottságokat s szétküldötte a gyűjtőíveket a vidékre is s egy év leforgása alatt csaknem 10.000 frtot — 20.000 koronát gyűjtöttek, mely összegben csak egy-két nagyobb adomány foglaltatik, mint Hajdúvármegye 2000, a debreczeni ev. ref. egyház 1000, tiszántuli ev. ref. egyházkerület 600, Debreczeni Első Takarékpénztár 500, debreczeni ev. ref. tanító-testület 200 korona, stb. stb. adománya, a többi mind kisebb adományokból, nagyjából a nép filléréiből gyűlt össze, s az utóbbi időben, kevés adományt leszámítva, saját kamatos kamataival növekedett csupán a fentebb kimutatott 25 és félezer koronára.

E hármass-bizottság tehát eleget tett a rábízott feladatnak, mert a begyűlt pénzeket azóta híven gondozza és kezeli s a nagyközönségnek évenként — néha két ízben is — beszámolt a gyűjtés eredményéről s ma már a 12-ik kimutatást bocsátja közre, mely 100 példányban nyomtatván ki, ugy a helybeli, mint más hírlapoknak, továbbá a közelebről érdekelt testületeknek és egyeseknek is megküldetett.

A hármass bizottságnak nem állott feladatában, de felhatalmazást sem nyert arra nézve, hogy akár újabb gyűjtőíveket bocsásson ki, avagy valamely jövedelmet, bevételket eredményező módokról gondolkozzék. Ez a társadalom, a hazafias közönségnek kötelessége, mely mindenkor meg tudja találni a módokat és eszközöket arra nézve,

Vas egészsége rohamosan hanyatlani kezdett: úgy látszott, hogy megmásíthatatlanul biztosan halad a halál felé.

Mennél közelebb jött pedig a halál, anya és fiu közt egész csendben, annál mélyebb és erősebb lett a szeretet köteleke.

— Anyám, anyám, suttogt a Pietro folyton s azt hitte, hogy esztét veszti.

Egy pillanatra s m birta elhagyni a nőt, hanem mináig körülte volt. Az anya mozdulatlanul nézte a gyermekét s minden szeretete a szemében tükrözödött.

— Hogy érzed magad, anyám?

— Jobban.

— Jó anyám, kedves anyám! s a fiu a vánkossokba szoritotta a fejét. Azután hosszú iszonyatos hallgatások következtek, melyek megrémítették.

— Mondj valamit anyám!

Az anya intett, hogy nem tud beszélni, lehuntya szemét s fejét láradtan rázta. Mindig az a nehéz álom uralkodott rajta, arca keményebb lett, pillái csak félig voltak lecsukódva, szája elhúzódott, feje jobb oldalt dönt — mert a bal tudó oda volt mar.

— Anyám, suttogt a fiu halkán.

De a nő vonásai ébren is kemények voltak, szemei ébren is mereven, üvegesen tekintettek.

— Anyám, mond valamit, mond meg nekem...

Néha egészen magába vonult a nő s az a végtelen közönyöség vett rajta erőt, mely szíve azt marta, hogy a földi dolgoktól már elvált a lélek. Ilyenkor kétségbeesett, remegő hangon suttogt a fiu:

— Anyám! Anyám!

A nő még élt. Megfogták az egymás kezét és Pietro halkán beszélt az anyjával, mint kis gyermekkel szokás, elmondta neki, hogy szereti, imádja, iseníti, hogy ő az ő kedves, egyetlen anyáskája. A nő csendes hallgatta a beszédet, mintha a szeretetteljes hang új életet keltette volna, könnyebben lélegzett, kezei sem voltak olyan forrók, houlókáról is elvonult a jeges verejték. Mikor azonban a fiu szavain mélyen, öntudatlanul megint csak megérezte a kérdés, mikor Pietro ajka ra önkéntelenül folyton visszatért az a „Mond meg nekem“, mikor a fiunak minden szavából valami perzselő, titkos kíváncsiság rezgett elő, akkor e nő visszahanyatlott a vánkossai közé, behuntya szemét s elfordítá fejét, mintha egy helyeckét akarna magának kikeresni, ahol békében meghalhatson.

A szerető anya és szerető fiu között tíz napig folyt a néma, iszonyu harc.

Elemi vad erővel emelkedett közjük a titok, — de a nő a halálküzdelem konok

hallgatásába burkolózott. Keserű volt a harc; az emberi lélek egész szépségét és rettenetes-ségét kimutatta benne; a szeretet, önzés, az önzés szeretet volt ebben a harcban.

+

A gnom gyertyaláng folyton lobogott, az utcán egy kintorna szólt meg s vidám táncdallamot küldött föl a vívdóhoz. A szobában a halál lengett.

— Miért oltottad el a gyertyát?

— Istenem, már nem lát; meghalt!

A fiu térdre omlott az ágy mellett s irtózatos fájdalommal emelülve, sirva zokogva, baját tépve fuldokolta ki a kérdést, melyet soha sem mert szavakba öltöztetni: „Oh, egyetlen anyám, mond meg nekem! Oh, édes, édes anyám, mond meg nekem! Csak téged foglak imádni, csak téged foglak bálványozni, mond meg nekem! Fiaidhoz való szájalomból mond meg nekem! Anyám, anyám, mond meg atyám nevét!“

A nő üveges szemével a fiára nézett s felnyitotta a száját, hogy lélepezetet vegyen. „Nem“, mondá, aztán a halódó ember zavart, rekedt hangján.

Azután elfordította a fejét, három éles, szivettépő kiáltást hallatott, újával bizonytalanul tapogatózott a paplanon, mélyen felsóhajtott s megbalt.

Üzlethelyiség főtéren nagy raktár-helyiséggel május 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

hogy nagy és nemes czélokot megvalósítsion.

A szobor alaptökéjének oly magas összegre emelése pedig, hogy abból a nagy Kossuthoz és Debreczenhez méltó emlékszobor állítható legyen, Debreczen szab. kir. városnak, mint erkölcsi testületnek elvállalt szent kötelessége, mert azon feltétel, hogy elébb a társadalom tegye meg a magáét s akkor kerüljön a sor a városi pénztárra, ime már elvitázhatatlanul teljesült.

Debreczen szab. kir. városnak, mint erkölcsi testületnek pénztára azonban a debreczeni Kossuth-szobor alapjához ez ideig még semmivel sem járult.

Igy áll ma a debreczeni Kossuth-szobor ügye.

VIDÉK.

Rablótámadás. Jász-Árokszálláson a napokban egy Erki János nevű szegény öreg juhászt, amint hajnali 5 órakor ment az utcán, letöltötték s kirabolták. Állítólag 800 forintot vettek el tőle, a mely összes vagyonát képezte. A szegény öregnek hat helyen ütötték be a fejét s két oldalbordáját eltörték. A gyanu Szabó Vilmos ellen irányul, a kit letartóztattak.

Tisztújítás Nyiregyházán. Nyiregyháza városa Szikszay Pál alispán elnöklésével kö gyűlést tartott, amelyen polgármesterré Majerszky Béla városi főjegyzőt választották meg egyhangulag. A főjegyzői állásra Bogár Lajos árvaszéki ülnök és Balla Jenő tanácsnok egyenlő szavazatot kaptak. Sorsbuzás utján Bogár lett a főjegyző.

Egy főhadnagy balesete. Nagyváradról írják, hogy súlyos baleset érte vasárnap az ottani honvédegyezred egyik tisztjét, Lautsch József főhadnagyot. A honvédkaszárnyában kocsizott egylovas fogatán, mikor hirtelen elszakadt a gyepelő s a különben is szilaj lova megbokrosodott. A főhadnagy tisztiszolgájának sikerült minden baj nélkül kiugrani a kocsiból, mely azután fölfordult. A főhadnagy a földre zuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. Eszméletlen állapotban vitték lakására.

Halálos verekedés.

— Saját tudósítónktól. —

Borzasztó vérengzésről kapunk hírt a Szent-István pusztáról. A pusztai csárdában — mint nekünk írják — a pusztai lakosok mulatságot rendeztek. Évenként egyszer szokott ez a farsangi mulatság megtartatni, de verekedés nélkül sohasem mult el. De olyan vérengzésre, mint a milyen most volt, a pusztai lakosok nem emlékeznek.

A verekedés oka asszony volt. Csányi Love szállási lakos fiatal felesége miatt történt a verekedés.

A legények vetélkedtek egymással, hogy ki tánczoljon többet az asszonnyal. Boroki Márton juhászbojtár megsokalta már a várakozást, amíg reá kerül a sor. Oda-szólt Haska Ferencznek, aki az asszonnyal tánczolt:

— Elég lesz már a jóból, hé!

Haska válasz nélkül hagyta a figyelemzetést, mire Boroki el akarta venni tőle az asszonyt. Haska azonban egy hatalmas pofonnal akarta eltávolítani a vetélytársát és amint a pofon elcsattant, egyszerre kitört a verekedés.

Mind a két legénynek pártja akadt s

amint ez ilyen alkalommal szokás, először is a lámpákat ütötték le és a sötétben ezután előkerültek a bicskák és valóságos mézszárlást vittek véghez egymás ellen.

A sötét korcsmából csak a vészes jajiáltások és az asszonynépek sikoltozásai hallatszottak ki. Mire a korcsmáros lámpát készítet elő, akkorra már többen hevertek nagy vértócsában a korcsma padlóján.

Sebestyén Bálint és Kovács Bandi pásztorlegények halva maradtak a vérelláztatott korcsma földjén, rajtuk kívül még 14 oly sebesülés történt, hogy ezek is aligha maradnak életben.

A csendőrség eddig 18 legényt tartóztatott le, akik részt vettek a véres verekedésben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Három petíció. (Távirat.)

A fehértemplomi választás. Temes megye fehértemplomi választókerületében 1901. október 2-án megtartott országgyűlési képviselőválasztás alkalmával dr. Szivák Imrét választották meg 15 szavazattöbbséggel dr. Pescha Miklós volt törvényszéki bíróval szemben. Szivák mandátumát Pescha választói támadták meg hivatalos presszió, etetés-itatás és vesztegetés miatt. A királyi kuria II. választási tanácsa Vavrik Béla elnöke alatt ma foglalkozott ezzel a petícióval. A választást maga Szivák Imre védte. A kérvényezőök képviselője dr. Dimsitz István volt. Az érdemre való tárgyalás előtt Szivák Imre konstatáltatni kívánja, hogy Pescha-nak volt-e egyáltalában passzív választójoga, minthogy a törvény értelmében neki a választás előtt 8 héttel le kellett volna mondania hivatali állásáról. Már pedig ez a lemondás csak a választást megelőző nap délutánján történt. E szerint a petíció minden értelemben való tárgyalás nélkül elutasítandó volna. A kérvényezőök képviselője ezzel szemben azt vitatta, hogy a törvény ezen intézkedése csak a közigazgatási tisztviselőket érinti. A bírák ezután visszavonultak tanácskozásra. — **A zichyfalvi választás** ügyében a Kuria I. választási tanácsa előtt ma folytatták a tárgyalást. Polónyi Géza gróf Karácsonyi Jenőnek, a megválasztott képviselőnek védője nagyszabásu beszédben mutatta ki a kérvényezőök éllításainak tarthatlanságát és kérte, hogy a választás helyes eredményét maga a Kuria állapítsa meg, a nélkül, hogy új választást rendelne el. — **A baksai mandátum** ügyében a Kuria ma kihirdetett határozatával vizsgálatot rendelt el.

SZÍNHÁZ.

Angot a kofák leánya. Szoyer Ilonka második fellépte szintén zsufolt ház előtt folyt le. A közönség egész estén át lelkesen ünnepelte a vendégművésznőt és a zajos tapsnak se vége, se hossza nem volt. Szoyer Ilonka Angot szerepét már játszotta Debreczenben a multkori vendégszereplése alkalmával, ha jól tudom, kétszer is. Ismét

elénekelte az ő híres staccható kuplóját és valósággal lázba ejtette vele a közönséget. Bábajos éneke természetesen tegnap este sem tévesztette el a hatást. Az előadás nem volt valami tökéletes és a fogyatékoságot növelte egy kis incidens is. Ugyanis *Szigeti Lujza* az első felvonás közepén rosszul lett, kitántorodott a színről és összeesett. Kis szerepe ilyenképen kiesett a darabból és a nélkül folyt tovább a darab. *Sziklay Lari-vaudiere* szerepében pompás alakítást nyújtott. A közönség sokat mulatott ötletes játékokán. *Karacs*, mint a népekes Pitou teljesen megfelelt feladatának. Pompás tenorja szépen érvényesült és az egyes nagyobb énekszámokat precíz, nagy zenei tudással adta elő. Igen kedves jelenség volt *Kállay Lujza* asszony. *L'Ange* szerepében. Továbbá sikerült volt *Makray Pomponnet* je. Elismeréssel kell megemlítenünk *Znojemszky* karmestert, aki nem csekély fáradsággal és lelkiösmeretességgel dirigálta a darabot.

(Sz—i.)

Tapolozay vendéglátéka.

Ujra eljön hozzánk a debreczeni közönség egykori kedvence: *Tapolozay Dezső*, hogy művészetével gyönyörködtessen bennünket. A vendégláték híret örömmel vette tudomásul a közönség s nagy érdeklődést tanusít *Tapi* fellépte iránt. — Először holnap este, a nálunk is nagy sikert aratott *Páholy* című bohózatban lép fel. Jegyek erre az előadásra már ma reggeltől fogva kaphatók.

Ármány és szerelem. Schiller hatalmas drámáját az Ármány és szerelmet, melyet már hat év óta nem játszottak a debreczeni színpadon, vasárnap este újból színre hozzák. A reprisnek, mely ujdonság számba megy különös érdeklődést kölcsönöz az, hogy teljesen újszereplőkkel kerül színre. Az előadásban a társulat legjobb erői vesznek részt.

Műsor. Holnap pénteken, Tapolczai Dezső vendégfelléptével A páholy című 3 felvonásos bohózat kerül színre. Szombaton Tapolczai Dezső második vendégfelléptével A kis mama vigjáték. Vasárnap délután A kis herceg, operett; este Ármány és szerelem, dráma.

Czim-adó Debreczenben.

A pótdadó megszüntetése.

Debreczen, február 12.

Nehéz időt élünk, nemcsak az egyes embereknek üres a bugyellárisa, hanem még Debreczen város kasszájában is nagy helye jutott a deficítnek. Majdnem akkora, hogy még egy jól kifejlesztett kormánybiztos is eltanyázhatnék benne.

Szerencsére, ha pénz nincs is, munkás agyvelő még akad, a melyik nem röstelli a fáradságot, hogy megteremje a mentő ideát. H. P. polgártársunk, a ki bizonyosan nem nagyságos ur. ma levélben közli velünk az ő új ideáját, a mely egyszerre kirántaná Debrecze városát kissé huzamosnak ígérkező pilanatnyi pénzzavarából. Az új idea, mi

más ujjal kedveskedhetnék a gondviselés a debreczeni polgárnak, természetesen — *adó. A cím adó.*

H. P. polgártárs mint jó demokrata rossz néven veszi, hogy az asszonyok ténsasszonynak, a ténsasszonyok tekintetes asszonynak, a tekintetesek meg nagyságának titulálják magukat. Sőt van ténsasszony, a ki csak asszonyság volna *teins* nélkül, mégis meggorrol, ha nem nagyságos asszonynak szólítják. Ha olyan jól esik a titulus, — mondja H. P. polgártárs, — ne sajnáljanak fizetni is érte. A miben van is igazság. A petroleum például senkinek se esik jól, még a szagát se szereti az ember, mégis adót fizetnek utána.

Hozzámak paragrafust, hogy a ki nagyobb titulust óhajt, mint a mekkora jog szerint illeti, fizessen is érte. A nagyságosért esztendőre 100 koronát, a tekintetesért 50 koronát, a nemzetesért, a mely nemrégiben olyan karriért csinált az országházban, 60 koronát, a ténsasszonyi titulussért 40 koronát. Hogy teljes legyen a rend, ezután a lakók névsorát mutató táblán ki kellene a házaknál írni azt is, melyeknek mi cím dukál. A kinek a neve mellett semmi titulus, ott a háziasszony az idegennek *asszonyság*, a házbéli lakónak pedig *szomszédasszony*. Ha nem izlik, vegyen különbet magának.

Az ideát ezennel közkincesé teszünk. H. P. urat pedig a fiánczminiszter figyelmébe ajánljuk. Ime egy ember, a ki még tud olyan adót kieszelni, a milyen még nincs.

ÚJ DONSÁGOK.

* **Uj regényünk.** Lapunkban most folyó s általános érdeklődéssel tárgyalt *Büntársak* ez regényünk befejezéséhez közeleg s pár nap múlva megkezdjük új regényünk közzését. Uj regényünket „*Óranymal*“ címen szintén Than Gyula írta. Hatásos részletekben, érdekes fordulatokban gazdag s nemes irányu, társadalmi új regényünk elve is felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét.

* **A felügyelő bizottság ülése.** Debreczen város házipénztárának és számvétségének működésére felügyelő bizottság tegnap délután *Komlóssy* Dezső elnöklété alatt ülést tartott a városháza tanácstermében. A bizottság átvizsgálta a könyveket és a számadásokat.

* **Nagybőjti ájtatosságok.** A helybeli róm. kath. templomban a nagybőjti ájtatosságok a következő sorrendben fognak megtartani: Szerdán délután 5 órakor konferenz-beszédek a művelt közönség számára, mindenkor tartja Brösztel Lajos káplán. Csütörtökön délután fél 3 órakor nagybőjti oktatás a katonák számára, mindenkor tartja Szabó István s. lelkész. Pénteken délután 3 órakor népszerű szentbeszéd az összes hívek számára, mindenkor

tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános. Mig a vasárnap délelőtti szentbeszédet Pák Emil segéd-lelkész, a vasárnap délután 5 órakor tartandó társulati predikációkat pedig Nyári Ignác káplán látják el.

* **Az orvosok gyűlése.** A debreczeni orvosi kar mintegy 20 tagja előértekezletet tartott tegnap este az Angol-királynő éttermében. Az értekezleten megállapították, hogy a létesítendő országos orvos-szövetség tárgyában folyó hó 15-en gyűlést tartanak a kör helyiségeiben és hogy az utóbb felmerült kisebb-nagyobb fontosságú ügyeket tárgyalás alá vegyék. A közeli gyűlés iránt orvosi körökben nagy az érdeklődés.

* **Kitüntetett munkások.** Megirtuk annak idején, hogy Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter két debreczeni mezői munkást tüntetett ki és jutalmazott meg hosszú időn át folytatott kitartó munkásságuk elismeréséül. — A két ember, *Pecze* István és *Busi* József. Az előbbi a város szolgálatában áll már 41 esztendeje, az utóbbi pedig *Horváth* István gazdának a hűséges cselédje ugyancsak 41 esztendő óta. A miniszter 100—100 korona ajándékát és a díszes elismerő oklevelet vasárnap délelőtt 11 órakor adja át *Puky* Gyula főispán a becsületes munkában megőszült két embernek a városháza nagy tanácstermében. Az átadásnál nagyszámu közönség lesz jelen és különösen gazdakörökben élénk az érdeklődés. A két kitüntetett meg is érdemli, hogy nagyszámu közönség jelenlétében folylyék le az ünnepies momentum és hogy örökké feledhetetlen legyen előttük az a nap, amikor a hűség megérdemelt jutalmát elnyerik.

* **A hülyékről.** Humanus módon gondoskodik *Wlassits* Gyula közoktatásügyi miniszter az emberiség nyomorultjairól, a hülyék és gyenge elméjüekről, kiknek száma 15 ezren felül van. Az egyházmegyei hatóságokat és törvényhatóságokat felhívja, hogy utasítsák a hatáskörük alatt álló tanítókat és lelkészeket arra, hogy a hülyék kiképzését fontos feladatnak tekintsék s saját maguk intézkedjenek azok tanításáról s neveléséről.

* **Az orthodox templomot feltörték.** Ma reggel a Pesti-utcai zsidó templom egyháztitja feltörve találta az imaházat. A tettes az éjszaka sötétjében valami módon feltörte a külső ajtót s az ilykép megnyitott előzobában felkutatta a belső ajtó kulcsát. Behatolt a templom belsejébe és az udvaron levő vágóhely mellől elkerített vasdoronggal felfeszítette a szegények perselyét, melyben körülbelül harmincz negyven forintnyi összeg volt. Ezekből következtethető, hogy a viszonyokkal ismerős ember követte el a betörést. — *Gyanusitanak* egy vándor koldust, ki két nap óta állandóan az imaház mellett ólálkodik. Az egyezki látta is őt az este 8 órakor ott bujkálni, de nem tulajdonított ennek

semmi fontosságot. A vizsgálat megindult a tettes kinyomozására, s meglehet, hogy lesz is eredménye. Annyi bizonyos, hogy a hitközség gondatlansága megkönnyíti az ily tettek elkövetését, mert a templom külső részén még mindig üvegajtó van, melyet feltörni a leg-egyszerűbb dolog. A nyomozással a rendőrség *Dobos* rendőrbiztosot bízta meg, ki megállapította, hogy a gyanus koldus, kinek részére könyöradományt is gyűjtöttek, egy *Békés-Csabára* való lakatos. A tett elkövetése után a városról megszökött, valószínűleg *Békés-Csabára*, hol szülei még élnek. A rendőrség táviratilag intézkedett az elfogatása iránt.

* **Ujabb adományok az ingyen kenyér javára:**

Takarék és Hitelintézet részvtárs.	20 kor.
Lestyán Adorján ur	5 "
Szappanos Társulat	5 "

A f. hó 9-én a Margit-fürdőben tartott batyubál rendezősége a jövedelemből

Együtt: 102.52 fl

Előzőleg befolyt: 1698.95 fl

Összes bevétel: 1801.47 fl

Összes kiadás: 1421.27 fl

Pénztári maradvány: 380.20 fl

Mely adományokat mig egyrészt hálás köszönettel nyugtázza, addig másrészt a batyubálon résztvett nagyérdemű közönségnek, kik adományaikkal a közszükséget pótló ingyen kenyérosztást elősegíteni kegyeskedtek, elismerő köszönetét nyilvánítja: Debreczen, 1902. évi február hó 12. *Varga Károly* jegyző, bizottsági pénztárnok. Kenyér 903 adagban ugyanannyi szegénynek osztott ki.

* **Elfogott betörő** *Vass* Mihály csavargó a saját kárán tanulta meg, hogy nem jó mindent közölni a társával, mert a mit két ember tud, azt könnyen megtudhatja más is. *Vass* Mihály lopni akart a *Hatvan* utcán. Tervét közölte társával, a ki azonban nem volt hajlandó a lopásban részt venni. *Vass* ezért nem jött zavarba. Annál jobb, gondolta, legalább a zsákmányon nem kell majd osztozkodni. Elment egyedül. Társában aztán felébredt vagy a jobb érzés, vagy az irigység, elég az hozzá, hogy a közeli rendőrt figyelmeztette. A nyert értesítés alapján a rendőr csakugyan elment a *Hatvan*-utca 31. számú házhoz, hol a pinczében el is fogta a már munkában lévő betörőt s a központra kísérte, hol lezárták.

* **Igyunk** szénsavval telített ebesi ártézi forrásvizet, vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legfűdítőbb ital. Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 3 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár *Piac*-utca 7. szám.

* **Kováts-féle Kőszényszesz** gyorsan elmulaszt mindennemű hűlésből származó rheumát, szaggatást, fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért, *L. Kováts* Nándor gyógyszerész-nél a **Fehér Hattyú** gyógyszerertárban.

* **Hamvazószerda.** — Véget ért a farsang. Rövid volt, de változatos. A tegnapi nappal, a hamvazószerdával beköszöntött a negyven napos böjt s a hívő lélek a böjt alatt nem mulat. Mi profán világot élünk s ha a hivatalos bálók, estélyek ideje letelt is, lesz még részünk táncban, vigalomban, mulatságban.

* **Szojer Ilonka a Svetits-zárdában.** Az isten megáldotta művészetéért országosan ünnevelt diva most, midőn vendégszereplésére hozzánk érkezett, mindjárt megérkezése után édes anyjával és Komjáthy igazgatóval meglátogatta dr. Wolafka püspököt. Innen a Svetits-zárdába ment, hol a növendékek éppen második farsangi estélyüket tartották. A válogatott program és a leánykák ügyes játéka annyira megtetszett Szojer Ilonkának, hogy egy utcai toalettnél fellépett a pódiumra és a zárdanővérek és a nagyközönség végtelen gyönyörűségére elénekelt egy francia és egy magyar darabot. Mindkét számban koloratúrája teljesen érvényesült és szünni nem akaró taps jutalmazta fáradtságát. Így tette a jólelkű diva azoknak is lehetővé, hogy hallják, a kiknek a színpadon nem lehet őt meghallgatniok.

* **Az evang. filléregylet theaestélyére,** mely jövő szombaton lesz, erősen készülnek, egy a rendezőség tagjai, mint a mulatni vágyó fiatalság. Az érdeklődés két évi szünet után igen nagy. A rendező egyesület tagjai a legközelebb Géresi Kálmánné elnöksége alatt gyűlést tartottak, a hol felosztották a teendőket a vacsora folyamán és után. A felszolgáló hideg vacsora részint önkéntes adományokból, részint vásárlás útján szereztetik be. Erre nézve többek kérdésére a rendezőség megjegyzi, hogy ily adományokat szívesen fogad ugyan a filléregylet kivül állóktól is, de egyáltalában nem várja meg; hiszen azért van beléptidij s ebben a vacsora és thea ára is benne van. A felszolgáló fiatal hölgyeket kéri a rendezőség, hogy már 7 órakor megjelenjenek, hogy az asztalok beosztása, számszerű ki-sorsolása a szükséges tudnivalók közlése még a közönség gyülekezése előtt megtörténhessék. Ugyancsak akkorra kéri a megjelenését a táncrendezésre felkért uraknak is. A vacsora 8 órakor kezdődik.

— **Gyilkosság.** (Éjjeli express tudósítás.) Egy elvetemedett suhancz gyilkos merényletéről kaptunk hírt Körtyvélyesről. Korba Illés körtyvélyesi lakos — mint levelezőnk írja, — akinek két felnőtt leánya és legényfia van, a gyermekei kedvéért házi mulatságot rendezett vasárnap este. Erre a mulatságra a két Korba leány és fiu hívták meg a pajtásaikat s ezek szüleit Becske Józsi odaváló suhanczlegény is szeretett volna résztvenni a mulatságon, de dubaj természete miatt nem hívták meg, amikor pedig mégis be akart menni a mulatságra, az öreg Korba Illés kiutasította a házból. Becske ekkor azzal a fenyegetéssel távozott, hogy majd lesz még itt sirás nem csak

mulatság. — A gonoszlelkű fiatal ember azután hazament, apjának — a ki mező — a revolverét ellopta s azzal visszament Korbaék házához és a mikor már senkit sem látott az utcán, az ablakon kétszer egymásután belőtt a tánczó fiatalság közé. Az első lövés egy Muhorai Eszter nevű leányt talált, a kinek az oldalába furódott a golyó, a második lövés pedig Horváth Ambrus muzikusnak a kezefejét érte. A lövés után a jelen voltak rögtön kifutottak az utcára, a merénylő ugyan már elmenekült, de még az utcán elfogták és annyira összeverték, hogy aligha fogja kiheverni. A megölt leány állapota aggasztó. Horvát muzikus pedig aligha használhatja többé a kezét.

* **Ingyenkenyérosztás.** Kedden, február 11-én Koszorus Lajos, Koszorus Kálmán (helyette Félégyházi János) és Lamprecht Frigyes (helyette Kőkert Gusztáv) urak napibiztossága mellett 873 egyén (492 gyermek és 381 felnőtt) kapott ugyanannyi darab kenyert 291 kilogramm súlyban. — Szerdán, február 12-én napibiztosok voltak: Lestyán Adorján, Lovassy Károly és Kondor Kálmán urak. 583 gyermek és 320 felnőtt, együtt 903 egyének kiosztottak 301 kiló kenyert. — Ma délelőtt: Liszka Nándor, Löfkovics Arthur és Lusztig Károly urak, — holnap pedig: Márton Imre, Mayer Emil és Mihalovics Gyula urak következnek mint naposok. — Kéretnek 11 órakor pontos megjelenésre, akadályoztatás esetén pedig magukat helyettesíteni sziveskedjenek.

* **Parátor.** Köszvényt, csúzt, rheumát, idegességet, ízületi fájdalmakat, párszor használva megszüntet. Ára 70 fillér. Kapható Jósza és Jóna drogueriájában. Debreczen, Kossuth-utca 6.

* **Elvezett.** Ma elvesztettem egy női arany órát és lánczot. A megtaláló dus jutalomban részesül, ha Széchenyi-utca 30. sz. utcai lakosokra juttatja.

* **A Korona Takaré- és Hitel-szövetkezet** 1902. évi január hó 1-én megnyitotta a 2-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piac-utca 6. szám alatti helyiségében eszközölhetők. Minden törzsbetét után hatenként 1 korona fizetendő. Az intézet előnyei: törzsbetétei 6 százalékos jövedelmeznek, kötelező hetibefizetésekkel előmozdítja a takarékoságot és hogy minden törzsbetét után 200—260 korona kölcsön igényelhető. Kölcsönök adatnak, kezeség mellett betáblázásra és biztosítékul elfogadható értékekre. Az első évtársulatba beiratkozott 742 tag, heti 3572 korona befizetéssel. A befizetett tőke 163048 korona. A szövetkezetbe ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül lehet belépni.

TÁVIRATOK.

A király látogatásai.

Budapest, február 12. A király ma délelőtt had egéde kíséretében a műcsarnokba hajtatott, hol megtekintette az Erzsébet-szoborpályázatra beérkezett mű-

veket. Ő felsége elismerőleg nyilatkozott a szoborművekről. Azután Feszty Árpád hármas képét, a „Krisztus temetése“-t tekintette meg az uralkodó, megdicsérvén a művészt gyönyörű alkotásáért.

A postasikkasztó büntetése.

Budapest, február 12. Falkai Lászlót, az Amerikából haza hozott postasikkasztót tudvalevőleg a törvényszék három évi fegyházra ítélte, tekintetbe véve az enyhítő körülményeket. A királyi ítélő tábla ma foglalkozott az ügygel s a Falkai büntetését leszállította egy évi fegyházra, beszámítva a négy havi vizsgálati fogságot is.

Primadonnahalál a színpadon.

Budapest, február 12. Londonból egy hírneves operette diva tragikus módra történt haláláról adnak hírt. Gracie Honsley, London egyik legünnepeltebb primadonnája a napokban a birminghami Lyceum-színházban vendégszerepelt. Bucsujátékaul a „Blackpooli hármasszövetség“ című dalműben énekelt. A legszebb áriája után:

Isten veled Dolly
Itt kell hagynom téged
Bár szívem szakad,
Nekem már mennem kell. . . .

Tomboló tapsvihar tört ki. A művésznő előre lépett, összerázkódott s aztán holtan rogyott össze. A szíve csakugyan megszakadt. . . .

Rigó Jancsi bandát szervez.

Budapest, február 12. Amint Párisból jelentik a Rigó Jancsi szerelmi idyllje a szép Chimay hercegnével aligha nem véget ért. Erre mutat legalább az a körülmény, hogy Rigó Jancsi újra bandát szervezett s a párisi Folies Bergere nevű mulatóban játszik zenekarával.

A belgrádi konak titka.

Budapest, február 12. A belgrádi királyi konakban, mely már annyi skandalozus dologgal örvendeztette meg a szenzáció után kapkodókat, most újból történt egy rendkívüli rejtélyes eset, melynek körülményeit szigorú titokzatos-ság leple fedi. A királyi pár lakosztálya előtt ugyanis éjjelenként mindig két katonára örködik. Tegnapelőtt éjjel, mikor ezen öröket felváltani akarták, mindkettőt eszméletlen állapotban lelték örhegyeiken elterülve. A gyorsan előhívott udvari orvos eszméletre hozta a katonákat, kik valami titkos szeritől kábultak el s aztán megkezdették a kihallgatásukat. A katonák azt vallották, hogy éjjel egy ismeretlen asszony ment el előttük, kit egy katonatiszt követett. Ennyit mondhattak csak a katonák, mert a szolgálatot tevő hadsegéd hirtelen közbe-

lépett s megtiltotta a további vállalatát. A két katona azóta nyomtalanul eltűnt. Az eset híre nemcsak óriási szenzációt, de nagy izgalmat is keltett.

Megővöldözött színházi közönség.

Budapest, február 12. Kufsteinben különös szerencétlenség történt tegnap este. A színházban ugyanis Schiller „haramiák” című drámáját játszották nagy közönség előtt. A haramiákat játszó színészek fegyvereibe valahogy, még eddig ki nem derített módon, vaktöltés helyett sörétes töltények kerültek s a nagy harci jelenetnél a szerte repülő sörétek a nézőközönségből hat embert veszedelmesen megsebesítettek. (Valószínűleg színházi kritikusok voltak. Szerk.)

Szerencétlenség a trieszti kikötőben.

Trieszt, február 12. Ma reggel ideérkezett a Zora nevű osztrák gőzös a Lloyd számára való szénrakománnyal. Mialatt a hajó a libera pratica kiállítására várakozott, a gáz meggyuladása következtében, az egész kikötőben hallható erős robbanás történt. A fedélzet csak kissé rongálódott meg. Guarich kormányos súlyos égési sebeket és láb-törést szenvedett, Gerdalo hajóhadnagy pedig a kezén sérült meg. Mind a két sebesültet a trieszti polgári kórházba vitték.

Egyezmény Anglia és Japán közt.

London, február 11. A külügyi hivatal közlése egy Anglia és Japán között létrejött egyezményt, a melyet Lansdowne külügyminiszter és báró Hajaszai londoni japán követ január 30-án írt alá s a mely bevezetésből és hat czikkből áll. Az egyezmény így szól:

A két kormány, attól a kívánságtól áthatva, hogy fentartsa a statusquót és az általános békét a távol Keleten, ugyszintén Kína és Korea függetlenségét és integritását a következőkben egyezett meg:

1. Intézkedéseket tesznek, hogy megvédjék a maguk érdekeit, ha azokat valamely más hatalmasság aggresszív eljárása vagy Kínában és Koreában támadó zavarok fenyegetnék és ezáltal a két szerződő fél valamelyikére nézve előállana annak a szükség, hogy alattvalói védelmére közbelépjen.

2. Ha a szerződő fél valamelyike valamely hatalmassággal háboruba keverednék, a másik fél szigorúan megőrzi semlegességét és igyekezni fog megakadályozni, hogy valamely más hatalmasság résztvegyen a szövetséges társa ellen való ellenségeskedésben.

3. Ha valamely hatalmasság csatlakoznék az ellenségeskedéshez e szövetségestárs ellen, a másik fél segítségére siet, együtt folytatja vele a háborút és kölcsönös egyetértéssel kötik meg a békét.

4. A szerződő felek megegyeznek abban, hogy egyikük sem fog a másiknak megkérdezés nélkül valamely más hatalmassággal külön megállapodásra lépni a fentjelzett érdekek kárára.

5. Bármikor veszélyeztetnének is a fent említett érdekek, a két kormány egymást körülményesen és nyíltan értesíteni fogja.

6. Az egyezmény azonnal hatályba lép és öt esztendőig marad érvényben. Azonban ha a két szövetséges valamelyike háborút folytat, — a mikor a szerződés lejártának ideje elérkezik, — a szerződés érvényben marad addig, míg a békét meg nem kötik.

Ebéd a német császárnál.

Berlin, február 12. Tegnap este a királyi kastélyban ebéd volt, a melyen megjelent Henrik herceg, Bülov birodalmi kancellár és White amerikai nagykövet a nagykövetség tagjaival. White nagykövet közölt egy Washingtonból kapott táviratot, amelyben a külügyi hivatal arról értesíti, hogy a Rosevelt fiának az állapota javult. Vilmos császár és az amerikai nagykövet kikísérte a pályaudvarra Henrik herceget, aki éjjelkor Kielbe utazott.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Az udvar Budapesten.** (Éjjeli express tudósítás.) A tegnap lezajlott fényes udvari bál után, ma, a bőjt első napján mélységes csend honol a budai palotában. Ő felsége ma reggel 8 órakor megjelent a várpalotai templom oratóriumában és innen hallgatta meg, buzgó imába merülve a hamvazó szerdai szent-miséjét, a melyet Kanter Károly apátplébános mondott Demkó György udvari káplán és számos növendékpap fényes segédlete mellett. A mise végeztével Kanter apátplébános fölment az oratóriumba és itt meghamvazta az oralkodót. A király ezután délutáni 1 óráig termeiben tartózkodott és ekkor kihajtatott a park-klubba. Flitenként órakor József királyi herceg, Klottild főhercegnő s két leányuk, utóbb pedig Ottó királyi herceg és a felesége mentek a templomba, a hol Demkó György káplán csendes miséje után az apátplébános által meghamvaztattak. Közben, a délelőtt folyamán az udvari személyzetet is meghamvazták.

× **A halál torkában** (Éjjeli express tudósítás.) Steiner Géza budapesti születésű 18 éves tanulót az este vérömlés fogta el. A szegény fiu szörnyen megijedt és azt hitte, hogy gyógyíthatlan betegségbe esett Rémületében ma reggel a Lánchíd közepére futott s onnan levetette magát a Duna hullámaiba. Halálugrásának szemtanúja volt az 1553. számú rendőr, aki gyors elhárítás után Vas Mihály hajóslegénnyel csónakbaült és hatalmas evezősapások-

kal a már-már elmerülő életuntat élve kimentette. A hidon e közben igen sok ember gyűlt össze, akik lelkesen megéljenezték a derék életmentőket. Steinert a rendőr utóbb átadta a mentőknek, a kik a Rókus-kórházba szállították.

× **Két sztrájk.** A gyermekruhaszabók bérharca változatlanul folyik. A mesterek nem akarnak engedni, mert attól félnek, hogy a közös vámterület mellett az eddiginél magasabb munkabért fizetve nem tudnak megmérkőzni Bécs és Ausztria behozatalával. A békéltető bizottság különben Goreczky Zsigmond előljáró-helyettes elnöke alatt holnap délután ismét tárgyalás alá veszi a két fél követeléseit. — A másik sztrájk a losonczyi zománcmunkások bérharca. Erről tudósítók ezeket jelenti: A losonczyi Sternlicht S. és társai zománccgyárában a munka még mindig szünetel. A sztrájkoló munkások tgnapi nagygyűlésén a város intelligenciája megjelent. A lakosság szörnyen felháborodott a gyár eddig feltűrt belső titkain, amelyeket az elkeseredett munkások most a nyilvánosság elé vittek s a lakosság nagyrésze pénzadományokkal támogatja a mozgalmat. A gyárosok az irányukban nyilvánított nagy ellen-szenv hatása alatt a munkások két követelését megakarják adni. De a leglényegesebb pontot, tudniillik azt, hogy a sérelmes bérlévonásokat megszüntessék, csak két hónap múlva kívánják teljesíteni. A bérharcba kergetett munkások ragaszkodnak ehhez a kívánságukhoz is, mert attól tartanak, hogy két hónap múlva, amikor a főszezon véget ér, a gyárosok egyszerűen elbocsátják majd a nekik kellemetlen, de öntudatosan gondolkozó munkásokat.

× **Az öngyilkos osztálytanácsos.** (Éjjeli express tudósítás.) Losonczy Györgynek, a tegnap éjszaka öngyilkossá lett honvédelmi miniszteri osztálytanácsosnak teteme még künn fekszik az üllői-uti morgéuban. Se a boncolás, se a temetés iránt délig intézkedés nem történt.

× **A hercegprimás születésnapja.** (Éjjeli express tudósítás.) Vaszary Kolos bíboros-hercegprimás ma ünnepelte hetvenedik születése napját ép erőben, egészségben. A hercegprimást az udvari papság már tegnap üdvözölte. Ma délelőtt 11 órakor megjelent előtte Apponyi Lajos udvarnagy és a király ő felsége szerencsekívánatait fejezte ki az ősz egyházfejedelmnek, akit az ország minden részéből özönével üdvözöltek. A mai látogatók közt volt Márkus főpolgármester, Rudnay főkapitány, a püspöki kar, az egyházmegyei papság küldöttsége, a pannonthalmi főpátság és a központi papnövelde, amelynek előljáróságát Várossy püspök-prorektor vezette.

FARSANGI NAPTÁR.

— Mikor mulat Debreczen? —

Február 15-én. Fillér-Egyet teaestélye.
 „ 22-én. A Falk-féle kefégyári munkások mulatsága a Koronában.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény —

Irta: *Than Gyula.*

(Folyt.)

Átmentek két termen és ott újra szemben találták a Delois báró inasát, akit azért állítottak oda, hogy a macroisi gróftól s mindazokat, akik vele érkeznek, arról értesítse, hogy Malvin már nincs a kastélyban, nyomtalanul eltűnt.

Amint az inas észrevette a viszatérő bárót és Malvint, ijedten kiáltotta feljök:

— Az Istenért, mit akarnak?

— Visszajöttünk egy kulcsért.

— Meneküljenek, meneküljenek!

— Miért oly gyorsan?

— Hát nem hallják a zajt?

— Miféle zajt?

— A macroisi gróf és egész társasága már a kastélyban vannak.

— A kastélyban?

— Igen, sőt ha önök nem menekülnek, egy pár perc múlva már minden későn lesz... itt lesznek.

— Nincs menekvés, szólt lehangoltan Delois báró.

— Van! — kiáltotta Malvin. Egy menekvés van a számunkra. Kövessen!

A báró követte Malvint, aki a levél-tár új ajtajához vetette. Ahhoz az ajtóhoz vezette, amelyet azért csináltatott, hogy a macroisi gróf leánya, Ilon előtt nyissa meg, hogy a szép lány az ajtón kívül elterülő mélységbe zuhanjon.

Mikor az ajtóhoz értek, Malvin megfogta a Delois báró kezét.

— Így! Majd, ha az ajtót kinyitom, egyszerre, együtt ugrunk... Egy pár lépés lenne mindössze... Pázsitra estünk és menekülhetünk.

Delois báró odaadta kezét Malvinnak és újra lélegzett. T-hát mégis van módja a menekülésnek, mégis siker kronázza a fáradozásukat.

(Vége köv.)

A tenger fiai.

— Regény. —

Irta: *Rudyard Kipling.*

Angol eredetiből fordította:

Szebenyei József.

Manuel elkezdte pengeti a machette-jét és énekelt valamit portugál nyelven

holmi „Wina innocente“ felől. Majd Dizko, — hátra lévén a második nótája, elkezdett énekelni és valamennyien kísérték:

„Aprilis elmúlt, elolvadt a hó,
Új Beaford felől már jó a hajó.
A zöld vizet lassan hasítja csak át,
A bálna-halász nem láthat buzát.“

Itt a fuvolva egy ideig magában szólt, aztán folytatták:

Nem láthat buzát a bálna-halász
Számára nem érik, nem nyílik kalász.
Nem fáj ez minekünk, nem sirunk ezér'.

Mert vissza ha térünk már kész a kenyér.

Harvey majduem elszontyolodott, bár nem tudta maga sem, hogy miért. De az még sokkal keservesebb volt, mikor a szakács lejtette a burgonyát és kinyújtotta kezét a fuvola után. Még mindig az éléskamara ajtajának dölve belekezdett egy dalba. Valami nagyon csunya dal volt. Kis vártatva énekelni kezdett holmi érthetetlen nyelven, nagy állat leléogatva és fehér szemgolyóit a lámpára szegezve. Harvey előre nyújtotta a nyakát, hogy jobban hallja és a víz csobogása, a hajó recsegése közepett úgy tűnt fel a szakács éneklése, mint valami hajó-bögés a sötét ködben.

— Keresztelő szent karácsony! Görscsöt kapok az ilyesmitől. Mi a mennydörgés ez?

— Fin M' Coul dala, felelt a szakács, mikor Norvégiába ment. A beszéde olyan volt, mintha fonográfól jönne.

— Magam is voltam Norvégiában, de én nem csináltam ilyen egészségtelen lármát. De olyan mint a régi nóták, mondá Long Jack sóhajtván.

— Nem kell azonban több belőle, mondá Dan és a harmonikát ismét szétluzta, majd egy vig dalra kapott.

„Huszonhat vasárnap nem láttuk a földet.
Tizenöt száz mázsa,
Tizenöt száz mázsa,
Halat viszünk, hogyha meglátjuk aföldet.“

— Megállj, megállj, kiáltott Long Jack. El akarod sülyeszteni a hajót? Ez a nóta „Jonás“, hacsak nem az évad végén dalolod.

— Igenis nem az. Ugye apám? Ha az utolsó versszakot nem éneklis az ember, akkor nem Jonás. Engem ugyan nem fogsz te Jonásokra tanítani.

— Mi az a Jonás? kérde Harvey.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma esztörtökön, SZOYER ILONKA úrhölgy harmadik vendégfelléptével:

A remete cseppettyűje.

Operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Thibaut, gazdag bérlő — Sziklay M.
Georgette, neje — F. Kállay.
Belamy, dragonyos altiszt — Érezkövy.
Friquet Rose, szegény porleány Szoyer I.
Egy lelkész — Székely.

Holnap pénteken, Tapoleczay Dezső ur vendégfelléptével:

A páholy.

Böhözat 3 felvonásban.

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

melyek menyasszonyi, névnapi ajándékoknak igen alkalmasak, = gyári áron = árusítom ki.

Tisztelettel:

Ifj. Pájer József

üveg-, porcellán-üzlete.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, miszerint Bécsben a fogászati terén a legújabb módszereket elsajátítottam és egy szakképzett fogtechnikust alkalmaztam.

Fogászati műtermekben készítek

Porcellán (jenkins) arany, amalgam és cement töméseket (Plombeok)

fogtechnikai laboratóriumomban

korona és hidmunkákat, (u. n. szájpaddás nélküli fogakat) csapfogakat, műfogak- és fogsorokat.

Debreczen, 1902.

Med. univ. Dr. Szász Adolf

fogorvos, Széchenyi-utca 1. sz.

Ami általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraklára Debreczenben (Tisza palota).

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Eladó ház mely áll három rendbeli lakásból és hozzátartozókból jutányosan eladó, Borz-utca 16 sz.

Eladó ujház 342 özl szőlővel 1200 koronával megvehető I-ső járás Homokkert 29/a sz.

Ügynökök kik óvadékkal birnak felvétetnek petroleum ki-hordásához NEUMANN és WEISZ cégégnél.

Négy darab „István” gözmalmi részvény 600 koronáért darabonként eladó. Kissling Testvérek-nél Pozsonyban.

Kiadó bolthelyiség.

A takaré- és hitelintézet csapó-utcai 4. sz. házában egy nagy bolthelyiség kiadó. Értekezhetni a vezérigazgatóval.

Női- és férfi ruhát a legjutányosabban tisztít és javít Elek András Egyháztér 3.

Eladó ház. Debreczenben, a Hatvan-utca elején, piacchoz közel eső 8-ik sorszámu — 415 özl területű — házastelek kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni lehet Hódy Bélánéval egyháztér, 17. szám alatt. Debreczenben.

Eladó bor, 70 hek oliter kitünő fajbor, 1901 évi termés Vadász Emil útkos földi szőlőtelepén. Ugyanott fajtiszta szőlővesszők, magastörzsű oltott angol köz-méto — és róz-afák kaphatók olesó árban. Levélbeni tudakozások a tulajdoncshoz czimzendők. Debreczen Homokkert 185 sz.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mel-lék helyiség, jó vizü vízvezeték és gázbe-vezetve azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

A tégláskertben (3-ik járás) eladó 1341 özl kitünő minőségű fekete szántó föld, melyen újonnan épült, 2 szobából és konyhá-ból álló lakóház van. Értekezhetni a Debre-czeni Első Takarékpénztár titkárjánál.

Tea-vaj Gróf Dezsői Büdzentmihályi uradalmából 1 klg. frt. 1.20. Kaphatók Czeglédy és Polgárnál.

Köhögésnél

legjobb a Dr. Bur-gor Borsy-főle **Pe-metefü cukorka** Kapható Borsy cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

A Czuczában négy nyilas föld, tanyával együtt el-adó. Értekezhetni: Péterfia-u. 65 szám.

Egy 3 szoba és mellékhelyiségekből álló modern lakás vízvezetékkel májusra kiadó. Szent Anna-utca 29. Értekezhetni Donogán és Somosy cégégnél Kistemplom bazár.

Ügynökök óvadékkal kerestetnek fix fizetéssel azonnali belé-pésre. Czím a kiadóhivatalban.

A Szepesen 9 és 1/2 nyilas föld eladó. Értekezhetni: Péterfia utca 47. sz.

Gazdasszonynak ajánlkozik egy közép-korú nő. Czím Péterfia-utca 69.

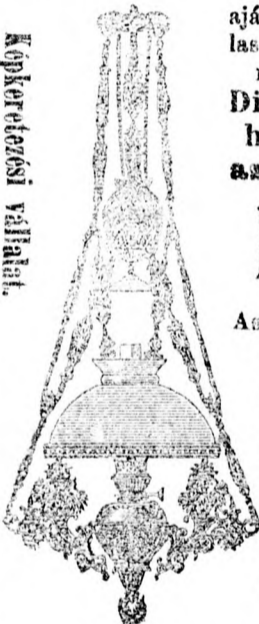
Ajtó-utca 2. szám alatt 3 szobás lakás előszobával mel-lékhelyiségekkel május 1-től kiadó.

Jó karban levő butorok elköltözés miatt május elsejéig eladó. Bathányi-utca 6 szám.

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 57.

Központozási vállalat

ajánlja a legnagyobb vá-lasztékban és a legjutányosabb árak mellett **Ditmár, Brünner és hazai gyártmányu asztali és függő**

lámpákat,

Austral, Meteor-, Apolló-, Csoda-, nap-, villám, pet-roléum- és szesz Auer-gáz égőkkel Ugyazintén porcelán és angol fa-yengeéltéző-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cog-nae és liqueurös üveg-kész-leteket, majolika bronz és china ezüsti

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsantel-jesítetnek.

Arjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál

Elő-virág üzlet.

Van szerencsénk a n. 6. közönségtadaini, hogy a főpiacson, (nagy tözeds mellett) lévő

virág-üzletünkben

állandóan friss vágásu

elő-virág

ül a virágkedvelő-közönség rendelkezésére. Csokrok, koszoruk, mindenféle vi-rág-munkák a legújabb divat szerint rend-kivüi jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FARKAS és HARABULA

műkertészek.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálá-biztosítatik.

Valódi Moskvai Karaván teak,
Valódi Moskvai „Popoff”,
Valódi Jamaika-rum,
Valódi francia Pezsgők,
Valódi francia likőrök,
Valódi francia Cognac,
Kitünő magyar Cognac,
Kitünő magyar Tokaji-Asszuk,
Kitünő magyar peesenye-borok,
Kitünő magyar asztali-borok,
Kitünő magyar Tea-sütemények,
Kitünő magyar Cukorka-specziálítások

KONTSEK GÉZA

újonnan berendezett üzletében,

KOSSUTH-UTCZA 7.

Szemben a főpostával
nagy I-ső emeleti
utcai-lakás

irodának is kiválóan alkalmas, továbbá

több bolthelyiség

a Piacz-utczán kiadó.

Értekezhetni a hivatalos órák alatt a debreczeni ipar- és kereske-delmi-bank ügyvezetőjével.

==== Báli ====
T O I L E T T E K

tisztítása

Üzleti-helyiség az utczára.

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

kifogástalanul
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító intézetében
eszközöltetik.

DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42. sz.